

bekend geworden na de inzending van zijn rapport, die zijn conclusies en die der A.V. kunnen beïnvloeden, aan zijn opdrachtgevers alsnog mededeelt. De vraag is nu nog: „wat moet hij mededeelen?” Hierbij doen zich de volgende punten voor:

1. Uit de verhouding tussehen de winst en de voorgestelde dividenduitkeering meen ik te mogen afleiden dat de N.V. in een toestand van expansie verkeert. De mogelijkheid bestaat dat die expansie niet geheel uit eigen middelen kan worden gefinancierd. In dat geval zal nieuw kapitaal nodig zijn en zal dividenduitkeering, ondanks de debacle, gewenscht kunnen zijn om beter nieuw kapitaal te kunnen aantrekken. Is het de bedoeling de expansie geheel met eigen middelen te financieren dan zal een uitkeering van dividend ontraden moeten worden.

Zelfs in het geval dat de uitkeering van dividend, ondanks de debacle, wenschelijk is en dus de conclusie van den accountant omtrent de dividenduitkeering niet verandert, acht ik het toch noodzakelijk dat de accountant aan zijn opdrachtgevers mededeelt welk nieuw feit heeft plaats gehad opdat deze volledig geïnformeerd zijn. Immers indien de debacle vóór het inzenden van het accountantsrapport had plaats gehad, zou de accountant dit vermeld hebben in zijn mededeeling; het feit dat de debacle daarna ter kennis van den accountant is gekomen doet niets af aan zijn plicht om zijn opdrachtgevers zoo juist en volledig mogelijk in te lichten.

2. Bij de beoordeeling van het beheer zal de accountant moeten nagaan of het bestuur der N.V. haar gelden bij een voldoende betrouwbare bank belegt. Stond die bank bij het inzenden van het rapport niet als zoodanig bekend, doch was het saldo toen evenals op de balansdatum zeer gering, dan kan de accountant daarin aanleiding gevonden hebben het bestuur mondeling zijn wantrouwen kenbaar te maken doch in zijn schriftelijke mededeeling een opmerking dienaangaande achterwege te laten. De vraag is: moet de accountant nu wel een dergelijke opmerking maken, hetzij in een nader rapport, hetzij in een aanvulling van de verklaring waarin hij naar dit rapport verwijst. M.i. moet deze vraag bevestigend worden beantwoord, daar het beleggen van grotere bedragen bij een dergelijke instelling een beheersdaad is waarop de accountant moet wijzen.

Ik meen dat in het bovenstaande aan de eisch, om het standpunt van den accountant aan de hand van practisch uitvoerbare principes te bepalen, is voldaan. De gestelde vragen zijn nu als volgt te beantwoorden: in elk der gestelde gevallen bericht de accountant aan zijn opdrachtgevers wat er gebeurd is en tot welke conclusies of veranderingen in de oorspronkelijke conclusies de nieuw bekend geworden feiten leiden.

Ten slotte merk ik nog op dat m.i. dit standpunt geldt voor alle bijzonderheden, die bekend worden na het uitbrengen van zijn mededeeling door den accountant en die de conclusies der A.V. omtrent het afgelopen jaar kunnen beïnvloeden.

W. WESTRA

Bijschrift

Ik kan niet anders dan in hooge mate waardeeren de soliditeit van den gedachtengang van den Heer Westra; inderdaad hij doet al het mogelijke om zelf ongehavend uit den strijd te komen en de onderneming financieel zoo sterk te houden als onder de gegeven omstandigheden maar eenigszins mogelijk is. Ik heb alleen dit bezwaar.

Laat het derde van de principes van den Heer Westra ook toe een uitlegging van het begrip „toekomstige feiten” in dien zin dat daarmee niet alleen „feiten” zijn bedoeld die de winstrekening *nadeelig* beïnvloeden? Zoo ja, is het dan juist zich zoo sterk aan dat ééne verlies vast te klemmen en is er werkelijk

aanleiding om voor beoordeeling van de vraag of dividend al of niet mag worden uitgekeerd alleen daar naar te zien en een mogelijke verdere gunstige ontwikkeling van het bedrijf buiten beschouwing te laten?

En dan nog een vraag. Is de Heer Westra er zoo zeker van dat uit de bepaling van art. 42b W. v. K. voortvloeit dat het bestuur eener N.V. eenmaal langs volkomen regelmatigen weg in het bezit gekomen zijnde van de verklaring van den deskundige een nadere mededeeling ter visie *moet* leggen. Ik betwijfel dit ten eerste.

T. K.

UIT HET BUITENLAND

Red.: W. BEIJDERWELLEN, J. E. ERDMAN.

CH. HAGEMAN en A. M. VAN RIETSCHOTEN

(Bijdragen en mededeelingen zende men aan den Secretaris der Redactie)

The National Office Ratios Survey

Onder dezen titel is in Amerika opgericht een bureau, dat tot taak heeft de doelmaticheid van kantoorinrichtingen te onderzoeken en de prestaties der bureau-ambtenaren te meten.

Door de ervaringen welke het bureau bij zijn diverse onderzoeken verkrijgt, met elkander te vergelijken tracht men bepaalde „standaards” vast te stellen.

De eerste onderzoeken van het bureau hebben zich bewogen op het terrein van de „werkruimte” voor het bureaupersoneel.

Het spreekt vanzelf dat de huur der localiteiten in steden als New-York (\$ 2 — \$ 7 per vierkante voet) een aanzienlijk bedrag is. Het gaat er daar dus om, dat iedere M² ruimte productief wordt gebruikt.

Het resultaat van een enquête door bovengenoemd bureau ingesteld was, dat de kantoorruimte vrij slecht benut wordt en dat men er circa de helft op zou kunnen besparen.

Als minimum standaard-ruimte voor een employé, indien in totaal minstens 50 personen werkzaam zijn, wordt door het bureau opgegeven 50 vierkante voet (1 voet = 30,48 cm; 1 vierkante voet = 0,09290 m²; 10 vierk. dus ca. 1 m².)

Voor den afdeelingsehef wordt als minimum standaard-ruimte getaxeerd 100 vierkante voet, onafhankelijk of de hef een particulier kantoor heeft dan wel zijn werk verricht in het gewone kantoor.

Als gemiddelde standaard-ruimte wordt door het bureau aangenomen:

employé: 60 tot 80 vierkante voet,

chef: 120 vierkante voet.

Het hoogste cijfer geldt voor banken, waar het personeel in contact komt met de cliëntèle.

Met het oog op de gesprekken, die de chef uitteraard met zijn employés heeft en welke bij zijn bureau gehouden worden, is het wenschelijk, dat de ruimte voor den chef groter is dan voor den employé. Hoe rustiger de werkruimte, des te beter voor het werk zelf en derhalve moeten deze gesprekken de overigen, door te geringe afstanden, niet hinderen.

Uit de enquête hiervoren genoemd zijn tevens gegevens verzameld omtrent de verhoudingen tussehen werkruimte per employé en ruimte voor opberging der boeken en bescheiden, ruimte gereserveerd voor ontvangzalen en gangen etc.

Aan het artikel in „Mon Bureau” zijn de desbetreffende statistische gegevens toegevoegd.

Het volgend punt van onderzoek betrof de prijs der kantoorbenodigdheden.

Onder kantoorbenodigdheden werden begrepen: schrijf-

papier, enveloppen, formulieren en drukwerk van diversen aard, papier, schrijfmachinelinten, carbonpapier, potlooden, radeergummi, spelden, etc., benodigdheden voor de telmachines, rekenmachines, statistiekmachines, duplicators, verder de artikelen voor het reinigen der lokaliteiten; niet inbegrepen zijn: bureaux, tafels, stoelen, bureaumachines en reelame-drukwerk.

Het Bureau kwam tot een standaard-kosten van \$ 50.— per employe. Onder employe is hierbij verstaan, ieder persoon, die op het kantoor werkt dus: klerken, correspondenten, stenografen, boekhouders, chefs en directeuren.

Het onderzoek wees uit, dat er groote verschillen vielen te constateeren. Het laagste verbruik was \$ 17,79, het hoogste \$ 457,21.

Het laagste verbruik werd vastgesteld bij een assurantie-kantoor, waar 400 personen werkzaam waren. Een groot staats-bedrijf met 10000 employes gaf als gemiddeld verbruik \$ 30,87 aan.

Bij hetzelfde onderzoek werden cijfers verzameld over het in eigenbeheer maken van het drukwerk. De conclusie was, dat slechts de groote bedrijven met voordeel daartoe kunnen overgaan. De reden is, dat een drukkerij, wil zij goedkoop kunnen werken, goede leiding behoeft en niet zonder werk moet zitten. Bij een kleiner bedrijf is meestal noch het een noch het ander altijd aanwezig.

Als voorwaarde om tot een laag bedrag aan bureaunkosten per employe te geraken wordt genoemd: centralisatie van den inkoop der bureau-artikelen en standaardisatie der diverse maten voor schrijfpapier, enveloppen alsmede controle, dat de voorraden niet te groot worden.

Een volgend onderzoek betrof de vraag: Hoeveel bedragen de kosten per employe voor kantoor-uitrusting (bureaux, stoelen, machines etc.)?

Als gemiddelde kosten voor een kantoor met 100 employes gaf het onderzoek aan: \$ 364 per persoon.

Het spreekt vanzelf, dat de banken, die kostbare kluisinrichtingen hebben, ver boven dit gemiddelde komen (gem. \$ 558).

De groote kantoren met meer dan 500 employes hebben voor kantoor-uitrustingskosten het laagste gemiddelde per employe. Enerzijds is dit te verklaren door het feit, dat zij door de grootere inkoop, billijker slagen, anderzijds, dat juist deze bedrijven, in tegenstelling met de kleine, de scherpste controle op deze uitgaven hebben.

Een belangrijk deel der uitrustingskosten vormen de aanschaffingskosten van machines. „Van het voordeel, dat kantoor-machines bij oordeelkundig gebruik opleveren, schijnen vele ondernemers nog niet doordrongen te zijn” zegt het verslag van het National Office Ratios Survey.

Als gemiddeld afschrijvingspercentage vermeldt het verslag 9,9 % voor bureaux, stoelen etc. Een afschrijving over een veel grooteren termijn acht het onderzoek-bureau niet gerechtvaardigd, omdat door de wijziging in het administreren zelve (losse boeken en kaarten etc.) de inrichting van de bureaux verouderd en ten slotte in het geheel niet meer in overeenstemming is met de nieuwere methoden.

Het Bureau acht een afschrijvingspercentage van 15 % van de aanschaffingsprijs rationeel.

Als gemiddelde afschrijvingspercentage voor machines gaf het onderzoek aan: 13,7 % van de aanschaf.

Het Bureau meent, dat voor de afschrijving op kantoor-machines met de volgende factoren rekening gehouden moet worden:

- 1e. Kan redelijkerwijze verwacht worden, dat de machines niet spoedig door andere van een nieuw of verbeterd systeem vervangen behoeven te worden?
 - 2e. Is de prijs van de machine sterk dalende?
- Een algemeen schema voor afschrijving wordt niet gegeven.

De punten waarover het onderzoek van het Bureau zich uitstrekt zijn verder:

productie-capaciteit van de schrijfmachine,
vervanging ter kantooruitrusting,
kostprijs per m² van de verlichting,
salarissen der employes.

(Mon Bureau Jan., Febr., Maart 1931)

J. E. E.

De berekening van de bruto-winst op basis van de vervangingswaarde

Dat de bruto-winst, welke door de administratie tot uitdrukking wordt gebracht als het overschot der opbrengst boven den uitgaaf-kostprijs der afgezette producten, sterk kan zijn beïnvloed door tusschentijdsche prijsverandering van den grondstof, is reeds lang bekend. Het scheiden van de bruto-winst op de omgezette producten van de uit prijsfluctuatie van grondstoffen voortkomende verschillen vindt echter nog geenszins algemeen toepassing. Doeh in tijden van scherpe prijsdaling krijgt deze onderscheiding een zoo groote beteekenis voor de beoordeeling van de resultaten, dat er weer vraag komt naar en propaganda gemaakt wordt voor methoden, waarbij in de administratie deze scheiding wordt verkregen. Niet alleen echter in tijden van prijsdaling, ook bij prijsstijging is deze onderscheiding van groot gewicht, ter juiste beoordeeling der resultaten en voor de daarop te baseeren winstuitkeeringen. Het hoeft dan ook niet te verwonderen, dat *Robert W. Pedin*, de treasurer van de Mueller Brass Company, welke reeds langeren tijd de berekening van de bruto-winst op de vervangingswaarde van de grondstof heeft gebaseerd, in zijn artikel over dit onderwerp de beteekenis wat overschat. Dat neemt niet weg, dat dit onderwerp recht heeft op de belangstelling van den accountant, in het bijzonder wat de toepasbaarheid betreft. Juist wanneer het systeem van winstbepaling blijkt te kort te schieten, zal bij de ondernemers meer belangstelling gevonden worden voor het toepassen van berekeningen, welke leiden tot het vaststellen van het bedrijfsresultaat, ontdaan van bijzondere invloeden.

De Mueller Brass Company verkoopt hare producten op basis van den op het moment van verkoop geldenden marktprijs van koper. Bij dat bedrijf ligt, door het verband tusschen den verkoopprijs der producten en den inkoopprijs van de grondstof, de berekening op basis van de vervangingswaarde wel zeer voor de hand. Van iedere geaccepteerde order wordt voor de berekening van de bruto-winst de grondstof geëcalculeerd tegen den koperprijs van den dag, waarop die order wordt aanvaard. Het verschil tusschen de op deze wijze in de bruto-winst opgenomen waarde van de grondstof en den voor de grondstof besteden aanschaffingsprijs wordt op een verschillenrekening geboekt en het saldo daarvan afzonderlijk in het resultaten-overzicht opgenomen. Voor de overige kostenfactoren, welke in de bruto-winstberekening worden opgenomen zijn standaards vastgesteld. De afwijking van de werkelijke kosten van de op basis van de standaards geëcalculeerde kosten, wordt eveneens verkregen als het saldo van een afzonderlijke grootboekrekening en in het resultaten-overzicht tot uitdrukking gebracht. De kostprijs-gegevens van iedere order worden overgenomen op een ponskaart, waarna de berekeningen met de sorteer- en tabuleermachine worden verricht.

Berekeningen voor den inventaris met Sorte- en Tabuleermachine

De berekening van de waarde van een inventaris met een groot aantal posten, elke post met verschillende kwantum en ver-

schillenden eenheidsprijs kan op de navolgende wijze geschieden, zonder voor elk artikel het kwantum met den eenheidsprijs te vermenigvuldigen.

1. Van alle posten worden ponskaarten gemaakt;
2. De kaarten worden gesorteerd naar de basis van den eenheidsprijs (b.v. per stuk, per dozijn, per honderd enz.);
3. Alle kaarten worden gesorteerd naar het cijfer, voorkomende in de laatste (decimaal) kolom van den eenheidsprijs. Worden b.v. prijzen tot op centen afgerond genoteerd, dan wordt gesorteerd naar de centen-kolom.
4. Van de kaarten met eenzelfde cijfer in de centenkolom der eenheidsprijzen wordt het totaal kwantum opgeteld.
5. Daarna geschiedt sortering naar de 10 cents kolom der eenheidsprijzen en het totaliseeren van de kwantums der zoo gevonden groepen.
6. Hetzelfde gebeurt met de guldens-, 10-guldens-kolom, enz.
7. De gevonden kwantum-totalen worden, na vermenigvuldiging met 1, 10, 100 of 1000, als volgt opgeteld:

	cijfer 1	cijfer 2	cijfer 3 enz. tot 9
Centenkolom ...	138.183	65.782	41.982
10 cents-kolom ...	378.990	2.002.980	975.830
guldens-kolom ...	1.322.600	24.458.400	14.568.600
10 guldens kolom	74.301.000	43.525.162	18.042.412
	<u>76.140.773</u>	<u>43.525.162</u>	<u>18.042.412</u>

De eindwaarde wordt dan als volgt verkregen:

76.140.773	×	1	=	76.140.773
43.525.162	×	2	=	87.050.324
18.042.412	×	3	=	54.127.236
enz. tot 9				
				
Totaal	f			<u>.....</u>

(The American Accountant October 1931)

Schrijven op een afstand

Siemens brengt een schrijfmachine in den handel, welke door elektrische geleidingen met een of meer andere machines is verbonden, welke laatste noteeren, hetgeen op de eerste is aangeslagen. Het model is als die van een gewone schrijfmachine. De snelheid: 7 aanslagen per seconde. Deze machines kunnen b.v. gebruikt worden voor afstanden als Amsterdam-Rotterdam e.d. Door op de ontvangende machine het papier van een geperforeerde strook te laten loopen, kan de gewenschte afscheiding tusschen de verschillende mededeelingen worden verkregen. Vooral lijkt deze machine zeer bruikbaar waar anders vele gegevens telefonisch moeten worden doorgegeven, hetgeen altijd door de mogelijkheid van hoor-fouten vrij tijdroovend is, zooals bijv. het opgeven van orders van een kantoor naar een fabriek of magazijn of het overbrengen van effectenorders en koersen van de provincie naar de beursplaats en omgekeerd. Tevens kan gemakkelijk direct op formulieren worden gewerkt, waarvan eenige exemplaren tegelijk geschreven moeten worden, hetgeen bij telefonische overbrenging als regel niet mogelijk is.

De schrijfmachine voor iedereen

Dit is een schrijfmachine, waaraan een automaat is bevestigd. Na betaling van b.v. een dubbeltje loopt de machine tot een maximum van 1000 toetsaanslagen. Deze machines komen uit

Duitschland en vinden toepassing op stations, postkantoren en correspondentiezalen van hotels.

(La Vie au Bureau, Maart 1931)

Het proces tegen den Directeur en accountant der Royal Mail Steam Packet Co. ¹⁾

In Engelsche accountantskringen heeft het proces tegen Lord Kysant en den accountant Morland veel stof doen opwaaien en men beschouwt den afloop van het proces als zeer belangrijk voor het accountantsberoep. Lord Kysant werd beschuldigd jaarrekeningen te hebben gepubliceerd, *which he knew to be false in a material particular*, met de bedoeling aandeelhouders te misleiden. De accountant Morland werd vervolgd, omdat hij als auditor deze jaarrekeningen had goedgekeurd.

Beiden werden hiervan vrijgesproken. Lord K. werd echter veroordeeld voor het publiceren van een prospectus, betreffende een leening van de Royal Mail Steam Packet Co., waarin inlichtingen werden gegeven, die, hoewel op zich zelf juist, een geheel onjuisten indruk van de zaken gaven, met de bedoeling om beleggers te nopen gelden aan de Maatschappij toe te vertrouwen. Morland was bij het samenstellen van dit prospectus niet betrokken.

De onjuiste indruk werd gewekt, doordat gemiddelde cijfers over 10 jaar werden vermeld. Men had echter 7 jaar lang stille reserves gebruikt, die in de 3 aan deze periode voorafgaande jaren waren gemaakt. Door het declareeren van een regelmatig dividend deed men het voorkomen, of de zaken redelijk goed gingen terwijl in werkelijkheid het tegendeel waar was en men met groote tekorten had te kampen.

De redactie van The Accountant schrijft naar aanleiding van den vrijspraak van den accountant Morland het volgende. Alleen al het feit, dat het mogelijk was, dat M. in staat van beschuldiging werd gesteld geeft te denken. Blijkbaar heeft er een belangrijke wijziging in de publieke opinie plaats gevonden, wat het beleggen van gelden betreft. Vroeger vertrouwden de beleggers op de Directie, die door hen was aangesteld. De auditor vormde de schakel tusschen hen en de Directie. Hij onderzocht of alle activa waren verantwoord en of alle verplichtingen voor zoover deze waren na te gaan, waren opgenomen. Kortom het was gebruikelijk zich te concentreeren op de Balans. Indien deze juist werd bevonden, dan kon zonder voorbehoud worden geteekend. Met voorkennis en goedvinden van het publiek was het gewoonte om publicatie van die jaarrekeningen toe te laten, die de zaken ongunstiger voorstelden, dan deze in werkelijkheid waren. Dit werd algemeen in het belang der desbetreffende Maatschappij geacht. De taak van den auditor werd nog steeds bepaald door de uitspraak van Lord Justice Lindley, re London and General Bank in 1895. „It is no part of an auditor's duty „to give advice either to directors or shareholders as to what „they ought to do. An auditor has nothing to do with the „prudence or imprudence of making loans with or without „security. It is nothing to him whether the business of a com- „pany is being conducted prudently or imprudently, profitably „or unprofitably; it is nothing to him, whether dividends are „properly or improperly declared provided he discharges his „own duty to the shareholders. His business is to ascertain and „state the true financial position of the company at the time „of the audit and his duty is confined to that.”

Sedert de wijziging der Companies Act in 1929 is de publicatie der Winstrekeningen voorgeschreven, doch er is niet aangegeven, wat gepubliceerd moet worden. De accountants hebben daarom hun houding niet gewijzigd en volstaan met te consta-

¹⁾ Een onzer medewerkers komt binnenkort uitvoeriger op dit proces terug.

teeren of het bedrag voor uitkeering bestemd, niet buiten de wettelijke grenzen valt. De verantwoordelijkheid voor de wenschelijkheid der uitkeering berust bij de Directie.

Weliswaar heeft de uitspraak der jury niets aan de heersche opvatting gewijzigd, doch het requisitoir van den Attorney General heeft het duidelijk gemaakt, dat de publieke opinie is gewijzigd. Het belegend publiek verlangt een verdergaande bescherming door auditors. Aandeelhouders verlangen, zooal niet een juiste opgave van de resultaten van het afgelopen boekjaar, toch de zekerheid, dat de gepubliceerde Winstrekening niet al te veel afwijkt van de werkelijke bedrijfsresultaten van het bepaalde jaar. Het is te verwachten, dat het beroep door dit proces gediend zal worden. Men spreekt altijd over de macht van den auditor, doch elke accountant kent de argumenten, die van de zijde der directie gebruikt worden en die woordformules doen ontstaan, die beide partijen bevredigen. De R.M.S.P.-zaak heeft de schaal ten gunste der accountants doen omslaan. De accountants krijgen hun handen meer vrij en kunnen, met verwijzing naar de mogelijkheid van een strafzaak, goedkeuring van de jaarrekening weigeren.

Er wordt thans een veel grootere mate van oprechtheid in de publicatie van de bedrijfsresultaten gewenscht en de auditors zullen moeten toezien, dat directeuren hieraan voldoen.

Naar aanleiding van het verwerpen van het hooger beroep van Lord *Kylsant* schrijft de redactie: De moraal voor de accountants is, dat zij goed moeten toezien, of de cijfers, die op zichzelf juist zijn niet tendentieus gebruikt worden. Wij gelooven, dat het verstrekken van nadere inlichtingen in de Winstrekening een groote stap naderbij is gekomen. Er zijn praktische moeilijkheden, doch die kunnen door accountants worden opgelost. Een oppositie tegen meerdere openbaarheid op grond van het concurrentiegevaar is naar onze meening geheel in strijd met den geest des tijds.

CH. H.

EXAMEN REKENINGWETENSCHAP DER NEDERLANDSCHE HANDELS HOOGESCHOOL

MAANDAG 30 NOVEMBER 1931

9—12 uur

Inrichting Magazijnadministratie

Een tricotagefabriek brengt, zoowel in katoenen als in wollen goederen, drie kwaliteiten aan de markt en in ieder dezer kwaliteiten 9 modellen in 10 maten.

De goederen worden verkocht tot zgn. vaste prijzen, volgens catalogus. Deze prijzen worden voor ieder seizoen opnieuw vastgesteld. Rabatten op deze prijzen worden naar een vaste schaal gegeven in verband met de grootte van de opdrachten enerzijds en van de functie in den handel (grossier of detaillist) van den koper anderzijds.

Gevraagd wordt:

- 1e. Een volledige beschrijving der magazijn-administratie, alleen voor het gereed product, met de aansluiting op het rekeningensysteem in het grootboek.
- 2e. Instructien te geven voor de seizoens-voorraad-opneming en voorraad-beoordeeling.

MAANDAG 30 NOVEMBER 1931

1—5 uur

Advies omtrent een administratieve organisatie

De Directie van een Brandverzekering Mij. wil van de omstandigheid, dat haar bejaarde boekhouder haar binnenkort gaat verlaten, gebruik maken om haar administratieve organisatie te herzien. De Directie vermeent, dat die organisatie zich niet meer aanpast aan de eischen van den tijd.

De bestaande toestand is als volgt:

Er zijn technische afdelingen, die zorgen voor het sluiten van verzekeringen, het regelen van de schaden en het uitschrijven van de premie-kwitanties.

Er is een afdeling „Boekhouding”, welke de hoofdboekhouding voert en bovendien zorgt voor de belegging van de gelden, de bewaring van de effecten enz. Ook de rekeningen met diverse Bankinstellingen en de Postgirorekening, worden door deze afdeling bijgehouden, waar men tevens zorgt voor het uitschrijven van cheques, van berichten van overschrijving in rekening-courant enz.

Er is een afdeling „Kas”. De Kashouder is tevens controleur over de uitgaven.

De Directie teekent geen cheques of andere betalingsstukken, zonder paraaf van den Kashouder. Bij elk betalingsstuk, dat den Kashouder wordt voorgelegd, moeten alle bescheiden zijn gevoegd en de Kashouder controleert of de betaling al dan niet gewettigd is. De Kashouder zelf mag geen cheques of berichten van overschrijving op rekeningen van bankinstellingen of de postgiro uitschrijven. De Kashouder is sedert jaren bij de vennootschap werkzaam. Hij is met den gang van zaken volkomen op de hoogte, geniet een groot vertrouwen en heeft een hooge waarborgsom gestort.

De Directie verzoekt U bij Uw advies rekening te willen houden met het volgende:

1. De sous-chef van de afdeling Boekhouding, die waarschijnlijk opvolger van den boekhouder zal worden, heeft de Directie verzocht vooral te willen bepalen, dat het „Schadenregister” voortaan aan de afdeling Boekhouding zal worden bijgehouden. In dit schadenregister wordt onmiddellijk elke melding van een schadegeval aangegevend en de afwikkeling o.m. de betaling der schade en de van den herverzekeraar terugontvangen schade.

De sous-chef van de afdeling meent, dat de boekhouding deze gegevens zelf moet verwerken en heeft met nadruk beweerd, de verantwoordelijkheid voor de juistheid van de administratie niet te kunnen aanvaarden, zonder dat aan dezen eisch zal worden voldaan.

De chefs der technische afdelingen maken hiertegen ernstig bezwaar. Zij beweren dit register op hun afdeling niet te kunnen missen en kanten zich tegen inmenging van de boekhouding in hun technisch beheer.

2. De sous-chef bovengenoemd vraagt bevoegdheid om regelmatig de kas op te nemen. Dit punt is al meermalen bij de Directie besproken. De Directie meent, dat kasopnemingen niet noodig zijn en daardoor noodeloos grievend voor den Kashouder zouden zijn. Het saldo in kas mag n.l. nimmer een vastgesteld bedrag overschrijden en dat bedrag is belangrijk lager dan de waarborgsom van den Kashouder.
3. De boekhouder had algemeene procuratie. Men was voornemens deze ook aan den nieuwen functionaris te verleen. De President-Commissaris meent evenwel, dat zulks uit een oogpunt van interne controle minder gewenscht is.

Men zou hieromtrent gaarne Uw meening vernemen en wanneer U bezwaar tegen de procuratie hebt, tevens worden ingelicht omtrent de gevolgen, die het verleen van procuratie zou kunnen hebben.

Gevraagd wordt:

- 1e. De hoofdlijnen van de administratieve organisatie (functioneel arbeidsverdeling) aan te geven,
- 2e. In verband met die hoofdlijnen, bovenstaande drie punten te behandelen,
- 3e. Een volledige beschrijving met modellen te geven, van de administratie der schaderegeling, inclusief de van herverzekeraars terug te ontvangen schaden.

DINSDAG 1 DECEMBER 1931

Contrôle Debiteurenadministratie

Bij een N.V. is de debiteuren-administratie als volgt gesplitst:

1. Debiteuren Stad.
2. Debiteuren overig Zuid-Holland.
3. Debiteuren overig Nederland.
4. Debiteuren Buitenland.
5. Wanbetalers.

De afdeling Debiteuren Buitenland is van geringen omvang, de afdelingen Debiteuren Stad en overig Zuid-Holland en overig Nederland zijn zeer omvangrijk.

Aan deze laatstgenoemde afdelingen is een groot personeel werkzaam, onder leiding van afdelingschefs.